

7-12 yaş

hektar akıllı çocuk

Sayı: 4

Nisan 2021

YİNE YENİDEN
23 NİSAN

Bu meyveleri
tanıyor musunuz?

KUTUPLARI ISITAN
SEVİMLİ HAYVANLAR

TARIMIN GEÇMİŞTEN
GÜNÜMÜZE YOLCULUĞU

SUNUŞ

Merhaba sevgili çocuklar,

Büyük bir heyecanla HEKTAŞ Akıllı Çocuk Dergimizin 4. sayısıyla sizinle buluşmanın mutluluğu içerisindeyiz.

Bildiğiniz gibi tüm dünya sağlık açısından bizi zora sokan bir süreçten geçiyor. Covid-19'un hayatımıza girmesiyle birçok değişiklik yaşadık. Bu değişikliği en çok yaşayanlardan biri de okullarından, öğretmenlerinden ve arkadaşlarından uzak kalan siz oldunuz. Ama unutmayın ki bu süreç de geçecek. Başta sağlık çalışanlarımız olmak üzere bu hastalığı yok etmek için bilim insanları tedavi ve ilaç geliştirme çalışmalarına devam ediyor.

Bu seneki 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda her ne kadar okullarımızda kutlamalar yapamayacak olsak da evlerimizde, balkonlarımızda, bahçelerimizde yine aynı coşkuyla bayramımızı kutlayacağız.

Kendimiz, sevdiklerimiz ve toplum sağlığı için evde kalacağımız bugünlerde, ülkemizin kurucusu Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün siz değerli çocuklara armağan ettiği bu özel günü, dergimizi size hediye ederek kutlamak istedik.

Dergimizin içeriğinde birbirinden ilginç ve öğretici konulara yer verirken, evde geçireceğiniz zamanı daha eğlenceli hale getirmek için oyun sayfaları oluşturduk.

Umarız dergimizi okurken bilgilerinizi genişletir, oyun ve bulmaca sayfalarımızda eğlenceli vakitler geçirirsiniz.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramınızı içtenlikle ve sevgiyle kutlarız!

HEKTAŞ

İmtiyaz Sahibi
Hektaş Ticaret T.A.Ş.

İletişim
Gebze OSB Mahallesi 700. Sokak No: 711 / 1 41400
Gebze / Kocaeli

Tel: (0262) 751 14 12
E-posta: info@hektas.com.tr

Faks: (0262) 751 14 22
www.hektas.com.tr

Baskı
Grafistt Reklamcılık ve Matbaa Hizmetleri

Maltepe Mah. Çiftehavuzlar Sk.
1.Matbaacılar Sit. Kat: 2 No: 113 Zeytinburnu / İstanbul

Gsm: +90 543 674 76 64

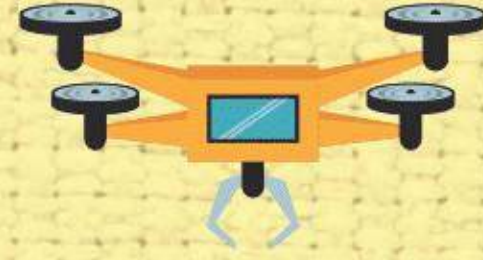
.....
* Hektaş Akıllı Çocuk dergisi, Akıllı Tarım dergisinin ekidir. Para ile satılmaz.

İÇİNDEKİLER

► **4** Yine Yeniden
23 Nisan

► **6** Tarımın Geçmişten
Günümüze Yolculuğu

► **10** Tarımın Mekanik Yardımcıları

► **12** Bu Meyveleri
Tanıyor musunuz?

14 Yapraklar Neden
Renk Değiştiriyor?

► **16** Kutupları Isıtan Sevimli
Hayvanlar

18 Dünyanın Servi Boyluları

20 Hangi Tarla Hangi Ürüne Ait?

22 Tarlaya Giden
Yol Hangisi?

YİNE YENİDEN 23 NİSAN

Her sene olduğu gibi dört gözle ve sevinç içinde beklenen 23 Nisan 'a kavuştuk. Tüm dünyada sadece tek bir önderin, çocukları bir ülkenin geleceği ve daha çocukken bile birey olarak gördüğü vatanımızda siz çocuklar milletin temel taşıdır. Kendinize gereken önemi vermeniz hem sizin hem de ülkenin yarınları için oldukça değerlidir. Bu nedenle ömrü boyunca bu hassasiyetini hep koruyan Gazi Mustafa Kemal Atatürk, hepimizin bildiği gibi 23 Nisan 'ı siz çocuklara bayram olarak hediye etti. Bu aynı zamanda onun size olan sarsılmaz güveninin ve sevgisinin en belirgin kanıtı. Bu nedenle geleceğin büyükleri olan sizin 23 Nisan 'ın değerini bilmesi, Cumhuriyet bekçilerinin bilinçli bir şekilde yetişmesi için önemli bir vesiledir. Bu önemli ve bir o kadar da değerli olan gün, aynı zamanda tüm dünya çocuklarının sevgi, kardeşlik ve dostluk bağlarının pekişmesini sağlar.

Yıllar geçtikçe katlanarak artan heyecanıyla ilk günden bugüne küçük büyük herkes tarafından coşkuyla kutlanan 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı hepinize kutlu olsun!

Mustafa Kemal Atatürk 'ün 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı 'na verdiği öneme dair...

- ★ 7 Nisan 1932 'de 23 Nisan Çocuk Bayramı sebebiyle 20 Nisan 'dan 30 Nisan 'a kadar mektup ve telgraflara şefkat pulu yapıştırılması hakkında kanun tasarısı hazırlandı.
- ★ 8 Nisan 1936 'da 23 Nisan Çocuk Bayramı nedeniyle çocuklarla ilgili konferanslar verilmesini ve gösteriler düzenlenmesini istedi.

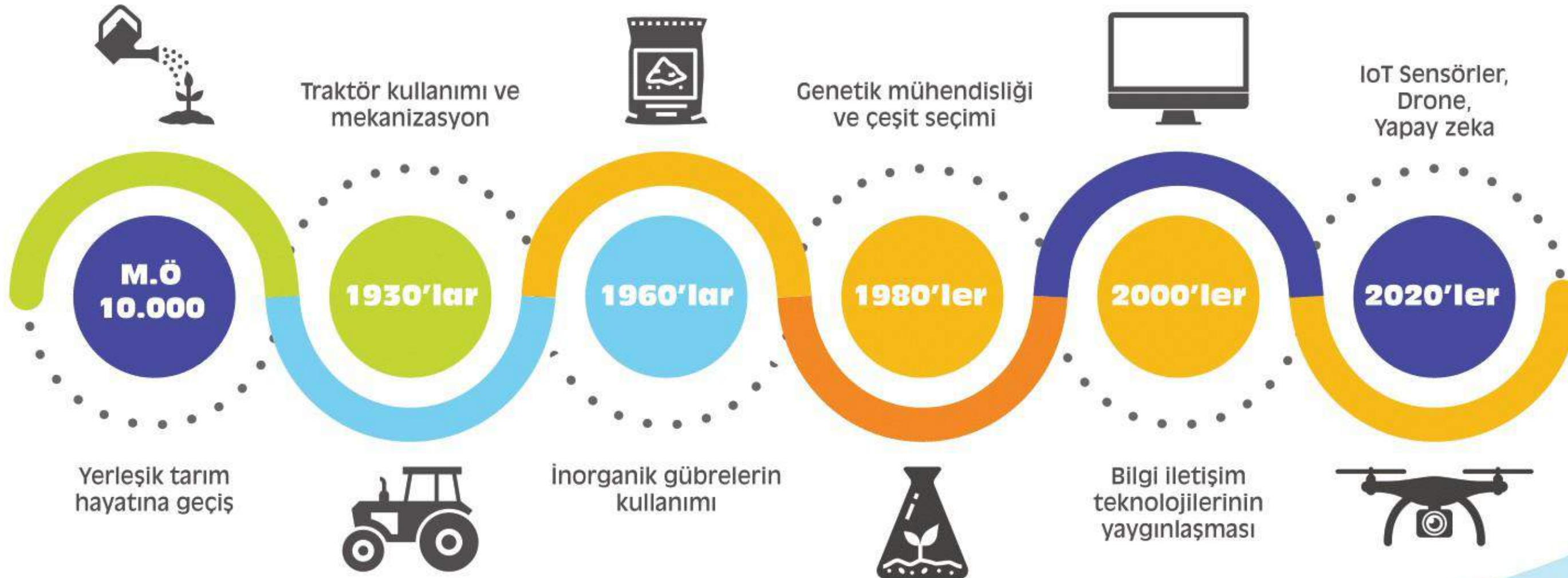
"Gençler! Cesaretimizi güçlendiren ve sürdüren sizlersiniz. Siz, almakta olduğunuz terbiye ve kültür ile insanlık değerinin, vatan sevgisinin en değerli örneği olacaksınız."

Mustafa Kemal ATATÜRK

TARIMIN GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE YOLCULUĞU

Bugün teknolojinin gelişimiyle birlikte pek çok alanda yenilikler yapılıyor. Teknolojinin kendine yer açtığı bir alan da tarım. Tarımsal faaliyetlerde üreticiler hem ekonomik hem de sürdürülebilir bir tarım yapmayı hedefliyor. Bu nedenle en az maliyetle üründen en yüksek verimi almaya çalışıyorlar. Dünyada nüfusun gide-rek artması, tarım arazilerinin bozulması, su kaynaklarının yetersizliği gibi birçok neden teknolojinin tarımda da kullanılmasını zorunlu hale getirdi. Geçmişten günümüze tarımın nasıl bir yolculuk geçirdiğine gelin hep birlikte bakalım.

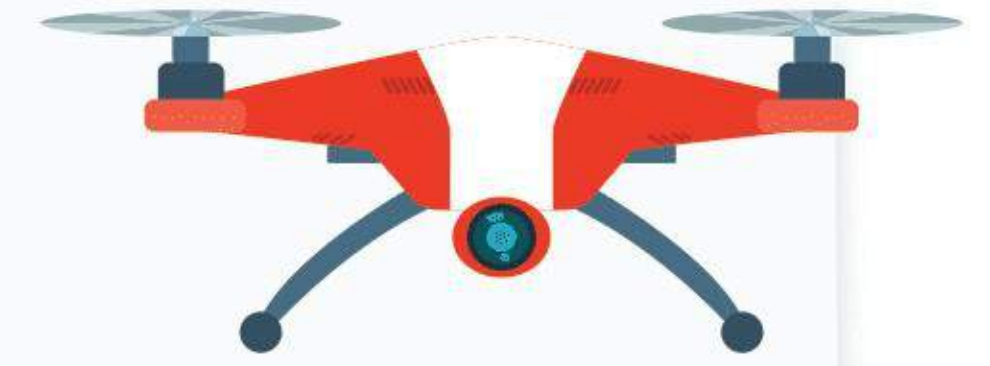
Hayvan gücünden insansız hava araçlarına uzanan tarımsal faaliyetler

Türkiye’de tarımsal faaliyetlerin ilk zamanlarında insan gücü oldukça fazla kullanılıyordu. Üreticilerin bu konuda en büyük yardımcıları ise hayvanlardı. Teknolojinin o zamanlarda gelişmemiş olması mecburen eldeki kısıtlı imkanlarla üretim yapmayı gerektirdi. Ama zaman ilerledikçe bu durum değişti. 1900’lü yılların başından itibaren tarımda önemli değişiklikler yaşandı. Bir üreticinin eli ayağı gibi olan traktörler üretimde kullanılmaya başladı. Böylece büyük çapta ağır işler traktörlere devredildi. Hemen ardından bitkilerin beslenmesinde önemli bir yeri olan inorganik gübreler sahnedeki yerini aldı. “İnorganik gübre de ne?” dersanız size bu tür gübrelerin kimyasal gübre anlamına geldiğini söyleyebiliriz. Bu kadarcık yenilikler bile üretime o kadar çok fayda sağladı ki bitkiler daha verimli ürün vermeye başladı. Günümüzde ise tarımsal faaliyetlerde etkili ve çok daha başarılı olunması için bilginin üretilmesi, işlenmesi, depolanması, aktarılması ve kullanılması için akıllı tarım teknolojileri kullanılmaya başladı. Bu teknolojiler küresel konum belirleme sistemleri, coğrafi bilgi sistemleri, değişik oranlı veri uygulama ve uzaktan algılama gibi temel sistemler olarak sıralanabilir.

AKILLI TARIM TEKNOLOJİLERİ SAYESİNDE;

- ✓ Azaltılmış maliyet,
- ✓ Ürün kalitesi,
- ✓ Çevre üzerindeki olumsuz etkileri en aza indirme,
- ✓ Zamanında ve doğru karar almaya imkan sağlayan uygulamalar ile hem üreticiye hem de ülke ekonomisine katkı sağlamak hedefleniyor.

Hem üretici hem de çevre dostu drone'lar

Bugün, Türkiye'de akıllı tarım teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte üreticilerin işini küçük bir helikoptere benzeyen drone'lar oldukça kolaylaştırıyor. Üstelik tamamen uzaktan kontrol ediliyor. Böylece üreticiler tarlanın içine girmeden havadan ürünlerin bitki besleme ve korumasını yapabiliyorlar. Bu sayede her ürün gerektiği kadar zirai ilaç ve besin alabiliyorken, çevreye de dost bir teknolojik alet kullanılmış oluyor.

Sensörlerin yön verdiği üretim modeli

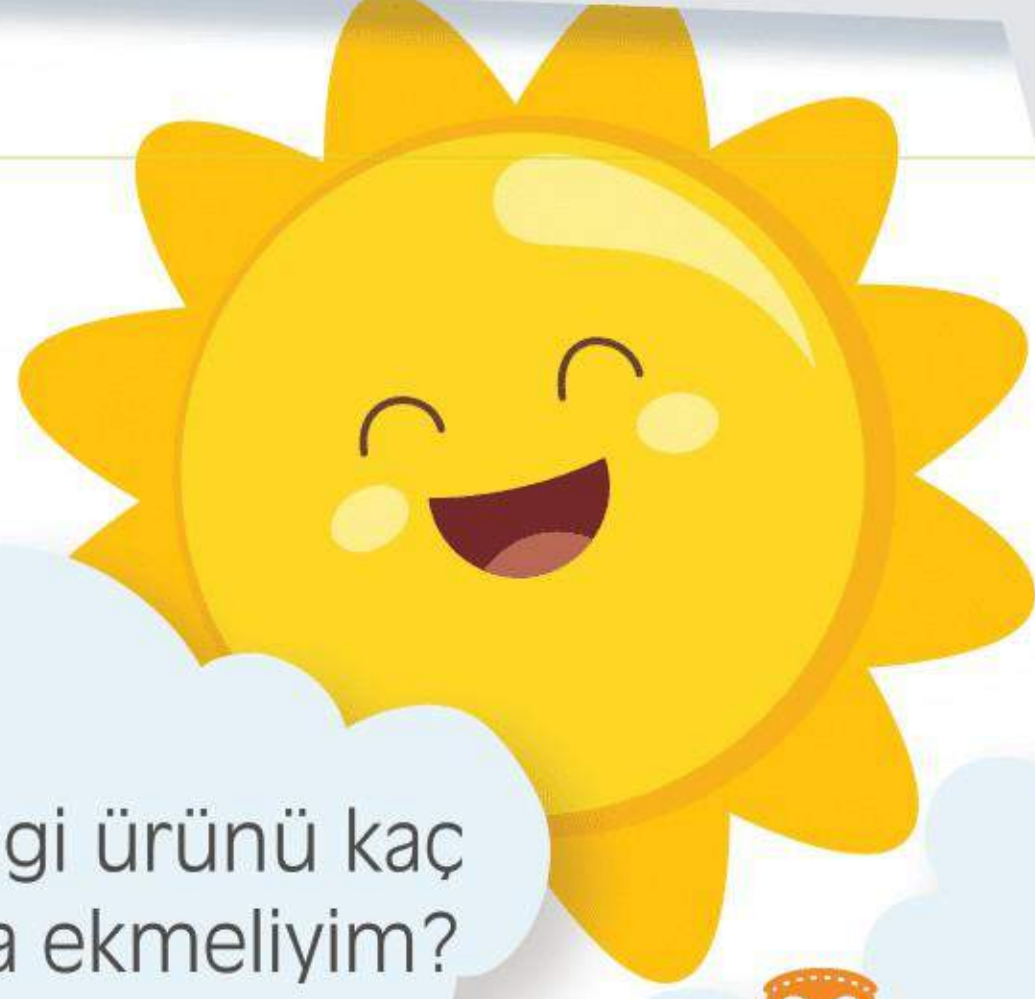
Nedir bu tarımda dijitalleşme? Tarım 4.0 ya da dijital tarım olarak adlandırılan akım, hassas üretim sistemine dayalı tarım mühendisliği evrimi olarak tanımlanıyor. Amacı ise tarımda sürdürülebilir üretimi sağlamak. En basit şekilde nasıl olduğunu söylemek gerekirse tarımsal üretimin her aşamasında kullanılan araçlar sensörler ile donatılıyor ve tüm süreç boyunca makineler birbiriyle iletişim halinde olabiliyor.

Sensörler ile donatılmış tarım aletleri ve alanlarıyla üreticiler;

- ✓ Hangi alanda ve ne tür gübre kullanmaları gerektiği,
- ✓ Hava koşulları,
- ✓ Bitkinin ihtiyacı olan mineral ve sulama miktarı,
- ✓ Toprağın durumu,
- ✓ Tahmini hasat zamanı gibi konularda detaylı bilgi olarak verimini en üst düzeye çıkartmayı amaçlıyor.

Akıllı tarım sayesinde üreticilerin çok kolay cevap bulduğu sorular

Hangi ürünü kaç dekara ekmeliyim?

Hangi gübreden ne kadar kullanmalıyım?

Sıcaklıklar normalin üstünde seyrediyor, nasıl hareket etmeliyim?

Yabancı otlar için hangi zirai ilacı seçmeliyim?

Zararlılar için ne zaman zirai ilaçlama yapmam gerekiyor?

Toprağım için hangi tohum çeşidi uygun?

Toprakta bitkinin beslenmesi için gerekli mineraller var mı?

Ne sıklıkta sulamalıyım?

Bitkilerim sağlıklı yetişiyor mu?

Ekimde toprak sıcaklığı kaç derece olmalı?

Ne zaman hasat etmeliyim?

Ürünüm kaç liradan satılıyor?

Hasat sonrası saklama koşulları ne olmalı?

Yeni sezonda nereye yatırım yapmalıyım?

TARIMIN MEKANİK YARDIMCILARI

Üreticilerin tarımsal üretimdeki en büyük yardımcıları tarım ekipmanları. Bu sayede hem işleri kolaylaşıyor hem de zamandan tasarruf sağlıyorlar. Şimdi üreticilerin deyim yerindeyse eli kolu olan bu tarım ekipmanlarına bir göz atalım.

TRAKTÖR

Tarımsal faaliyetlerde en fazla kullanılan aletlerin başında gelen traktör; tırtıllı, tekerlekli ve motorlu bir makine. Bu makinelerin ilk işleri arkalarına takılan römorkları çekmek. Ama asıl görevleri tarlanın hızlı ve kaliteli bir şekilde sürülmesini ve ekilmesini sağlamak. Tekerlek modellerine göre tekerlekli, karma ve paletli çeşitleri var. Bu yüzden kullanım alanları da farkı oluyor. Paletli traktörler çamurlu arazilerde tercih edilirken, tarlalarda tekerlekli olan çeşitler kullanılıyor.

RÖMORK

Kendisine tarım arabası da deniliyor. Hasat edilen ürünleri taşımak için kullanılıyor. Traktörün arkasındaki çeki kancasına ya da çeki demirine bağlanıyor. Römorkun yük kapasitesi arttıkça onu çekecek traktörün de gücünün yüksek olması gerekiyor. Ancak römorkun boş çekilmesi gerekiyorsa bozuk yollarda sıçramaması ve diğer araçları tehlikeye sokmaması için kum torbası gibi geçici bir yükü yüklenmesinde fayda var.

BİÇERDÖVER

Bıçerdöver, tahıl hasadında kullanılan, hasat ve harman işlerini aynı anda yapan bir tarım makinesi. Bu, ekinlerin kesilerek tanelerinden ayrılması ve saplarının balya haline gelmesini sağlamak demek. Bunun dışında dövme ve temizleme işlemlerini de yapıyor. Bu makineler çeki kaynağına göre, arazi tipine göre, materyalin takip ettiği yolun şekline göre, biçme genişliğine göre ve materyalin harmanlama düzenindeki akış şekline göre sınıflandırılıyor.

PULLUK

Tarlayı ekmeden önce toprağı havalandırmak için kullanılıyor. Traktörle çekilen türüne pulluk deniliyor. Toprağı parçalayarak ekilecek ürüne hazır hale getirmek için pullukla yapılan işleme ise çift sürme deniliyor. Şekillerine göre kulaklı pulluklar ve diskli pulluklar olmak üzere iki çeşidi var. Kulaklı pulluklar en çok kullanılan pulluk tipi olarak öne çıkıyor.

DİSKARO

Adının yabancıymış gibi durduğuna bakmayın. Aslında bu alet kocaman bir tırmıktan başka bir şey değil. Görevi ise bitkilerin tohum yatağını hazırlamak için toprak işleme uygulamasını yapmak. Toprağın kesilmesi, devrilmesi ve parçalanması için dönerek çalışıyor. Üreticilerin toprak işleme sırasında en fazla kullandığı toprak işleme aletlerinin başında geliyor. Dişli, döner ve diskli olmak üzere 3 çeşidi var.

PÜLVERİZATÖR

Tarladaki ürünleri hastalık, zararlı ve yabancı otlardan korumak ve kaliteli ürün alabilmek için zirai ilaçlama yapmada kullanılıyor. Sıvı haldeki zirai ilaçları damlacıklar halinde bitkilere dağıtıyor. Üstelik pülverizatörler en yaygın kullanılan bitki koruma makineleri. Traktörle çekilen, elde taşınan, sırtta taşınan ve kendi ilerleyebilen çeşitleri bulunuyor.

SİLAJ MAKİNESİ

Silaj, hayvan beslenmesinde kullanılan yeşil ve sulu bir besin kaynağı. Silaj makinesi ise silaj yapmak için kullanılan mısır, yonca gibi yeşil yem bitkilerini biçerek parçalıyor ve bir aracın içine aktarıyor. Tek sıralı, iki sıralı ve çok sıralı olmak üzere farklı çeşitlere de sahip.

Bu meyveleri tanıyor musunuz?

Size elma portakal nasıl bir meyve desek hiç şüphesiz ki gözü kapalı şekilde tarif edebilirsiniz. Ama öyle meyveler var ki adı başka, tadı başka, görüntüleri ise bambaşka! Birazdan size bahsettiğimiz tropikal meyvelerin dünyasına adım atacak ve bu birbirinden ilginç meyvelerle tanışacaksınız. Hazırsanız kimmiş bu kendine has özellikleri olan tropik meyveler bir bakalım.

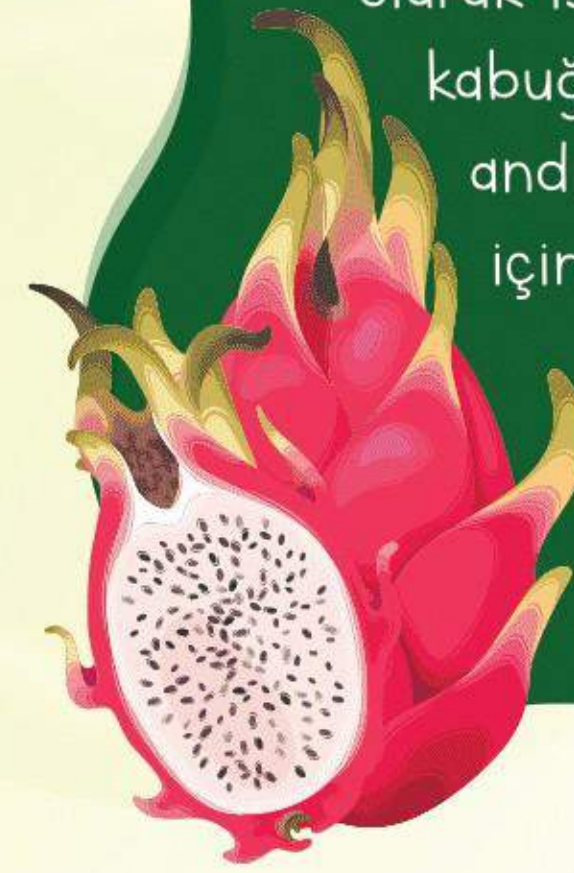
KARAMBOLA

Güneydoğu Asyalı olan karambolaya 'meyvelerin yıldızı' demek pek yanlış olmaz. Çünkü kesildiğinde tıpkı bir yıldıza benziyor. Portakal ve greyfurt karışımı bir tadı var. Üstelik kabuğu soyulmadan bütün halde tüketilebiliyor. Meyve olarak da yenebiliyor, yemeklerin içine de koyulabiliyor. Ekşi bir tadı var ve daha çok C vitamini ile potasyum deposu olarak öne çıkıyor.

PİTAYA

En farklı görünüme sahip meyvelerden biri olan pitaya dünyanın birçok yerinde ejder meyvesi olarak isimlendirilmiş. Neden mi? Çünkü kabuğundaki solungaçları tıpkı bir ejderhayı andırıyor. Dışı pespembe olan çeşidinin içindeki et kısmı beyaz ve üstünde çörek otuna benzeyen siyah küçük çekirdekleri var. Ana vatanı Orta Amerika, Brezilya gibi ülkelerken, Türkiye'deki adresi ise Akdeniz'in kıyı şeridi.

MANGOSTAN

Bu kez de karşınızda 'meyvelerin kraliçesi' denilen mangostan var. Çünkü kendisi Asya'nın en güzel meyveleri arasında yer alıyor. Üstelik ağaçları da tam 100 yaşına kadar meyve verebiliyor! Dışındaki kabuğu çok sert ve mor bir renge sahip. Ama içi beyaz ve adeta mandalina dilimlerine ya da sarımsağa benziyor. Şeftali ve ahududu karışımı bir tadı var. Kabuğu bıçakla soyularak dilim dilim yenebiliyor. Ama mor renkli kabuğunu soyarken ellerinizi boyamamaya dikkat etmekte fayda var.

ANANAS

Türkiye'de belki de en çok bilinen tropik meyvelerin başında ananas geliyor. Kendisi Güney Amerikalı olup, sıcak havaları çok seviyor. İri meyveli, güzel kokulu ve oldukça lezzetli. Diğer egzotik meyvelerin aksine ağaçta değil tarla ve seralarda yetiştiriliyor. Neredeyse tüm dünya mutfaklarında kullanılıyor. Üstelik üzerindeki katmanlı yaprakları sayesinde dekor amaçlı süs bitkisi olarak alternatif kullanım alanına sahip.

RAMBUTAN

Bu meyvemiz ismiyle akıllarda soru işareti yaratıyor. İlk başta hiçbir şey çağrıştırmayan rambutan, Malayca - Endonezce dilinde 'saç' anlamına geliyor. Zaten görüntüsüyle de ismini doğruluyor. Kırmızı renkte bir kabuğu var ve yumuşak dikenlere sahip. Kabuğu soyularak yenebiliyor. Tadı ise üzümü andırıyor. Renkli meyveleri ile yaprak dökmeyen rambutan ağaçları, şahane bir görsel oluşturuyor.

PASSİFLORA

Çarkıfelegiller familyasının bir üyesi olan passiflora 'Maruçya' olarak da adlandırılıyor. Ana vatanı Güney Amerika. Sarı ve mor meyveli iki çeşidi var. Mor meyveli çarkıfelek daha küçük ve çok tatlı. Sarı meyveli çarkıfelek daha büyük ama tatlılık oranı düşük. Gösterişli çiçeklere sahip olmasıyla süs bitkisi olarak da değerlendiriliyor.

POMELO

Çin greyfurtu ya da ağaç kavunu olarak bilinen bu meyve, turunçgiller familyasının bir üyesi. Yine turunçgiller içinde en büyük meyveye sahip aynı isimli bir ağaç. Güney Asya ve Amerika'da yaygın şekilde yetiştiriliyor. Tadı tatlı greyfurta benziyor ama çok daha lezzetli. Birçok çeşidi olan meyvenin her bir türü kendine has lezzete sahip ve buna göre kullanım alanları da değişkenlik gösteriyor.

YAPRAKLAR NEDEN RENK DEĞİŞTİRİYOR?

Sonbahar mevsiminde yapraklar neden renk değiştirir? O capcanlı yemyeşil yapraklar neden bir anda sararıp solar ya da elma gibi kıpkırmızı olur? Aslında tüm bu değişim bize doğanın bir armağanı. Yazın bittiğinin, kışın yaklaştığının habercisi. Nasıl ki hayvanlar yazın bünyelerine enerji ve besin maddesi depoluyor ve kış aylarında dinlenmeye geçiyorsa, ilkbahar ve yaz aylarında bitkiler ve ağaçlar da güneş ışığını fotosentez yaparak enerjiye dönüştürüyor.

Bitkiler fotosentez yaparak yaşıyor

Bütün bitkilerin yapısında onlara renk veren çeşitli pigmentler bulunuyor. Bunların içindeki klorofil pigmenti, yaprakların yeşil olmasını sağlıyor. Bitkide fotosentez işlemini gerçekleştirerek yaşamalarına yardım ediyor.

Ancak sonbahar ve kış aylarında fotosentezin gerçekleşmesi için yeterli ışık ve su bulunmadığından yapraklardaki klorofil seviyesi azalıyor. Böylece sarı, turuncu ve kırmızı gibi diğer renk pigmentleri ortaya çıkıyor. Aslında tüm bu renkler yapraklarda hep var. Fakat yeşil renk veren pigment daha baskın olduğu için diğer renklerin önüne geçiyor.

Pigmentler yaprakların rengini değiştiriyor

Tabii kış aylarının yaklaşması ve havaların soğumasıyla birlikte bu yemyeşil yaprakların içindeki klorofil maddesi azalınca yapraklar, karoten pigmentinin parlak turuncu ve sarı renklerini, fosfat miktarının azalmasıyla da antosiyaninlerin kırmızı rengini alıyorlar. Böylece sonbaharda tüm yapraklar sarı ve kırmızı renkli oluyorlar. İlerleyen zamanlarda ise bazı sarı yapraklar kahverengiye dönüşüyor. Kış aylarının tamamen gelmesiyle de ağaçlardaki yaprakların tümü dökülüyor.

Fotosentez

Yaprakları yeşil olan bitkilerin ışık enerjisinden faydalanarak besin oluşturması.

Pigment

Tüm canlıların renklerini oluşturan moleküller.

Klorofil

Yeşil renkli bir biyolojik pigment. Bitkilerin fotosentez yapabilmesi için ışık enerjisini emer.

Fosfat

Bitkilerin gelişmesine katkı sağlayan önemli bir besin elementi.

Antosiyanin

Bir renk pigmenti. Yaprakların kış aylarındaki rengine dönüşmesini sağlar.

KUTUPLARI ISITAN SEVINMLI HAYVANLAR

Tarih boyunca insanların en iyi arkadaşlarından biri, her zaman birbirinden farklı halleriyle sevimli hayvanlar oldu. Yeryüzünün farklı yerlerinde yaşamlarını sürdüren bu sevimli dostlarımızdan sokakta yaşayanları soğuk havalarda üşür mü, yemek bulabilir mi gibi kaygılarla hep aklımızın bir köşesinde yer alır. Neyse ki aşağıda göreceğiniz hayvanlar kutuplarda yaşıyor olsalar da doğa şartlarına uyumlu özellikleriyle buz kesen soğuklardan etkilenmiyorlar. Kiminin kocaman gövdesi ve uzun tüyleri varken kiminin boyu avuç içi kadar. Her nasıl olurlarsa olsun görünüşleriyle kutupları bile ısıtmayı başarıyorlar.

Alaska kurdu

Alaska'ya özgü bu sevimli köpek başlangıçta Alaska'da yaşayan Eskimo halkı tarafından kızak çekmekte kullanılıyordu. Günümüzde ise çocuklara son derece sevecen davranışlar sergileyen bu sevimli dostu evlerde de görmek mümkün. Ortalama 10-12 yıl yaşayabiliyor. Beyaz, kahverengi, gri ve kırmızı renklerin karışımı olan tüyleriyle insanda sarılma hissi uyandırıyor. Oldukça akıllı ve arkadaş canlısı bir köpek Alaska kurtları. Toprağı eşelemeyi çok seviyor, yaşlılık dönemi dışında hep hızlı ve hareketli oluyorlar. Hatta bazı durumlarda başına buyruk bile hareket edebiliyorlar.

Kuzey sumrusu

Kuzey sumrusu her yıl ağustos-eylül ayları arasında Kuzey Kutup Bölgesi'nden Antarktika'ya gidip 4-5 ay kaldıktan sonra dönüyor. Yaklaşık 30 yıllık ömründe 2 milyon km'nin üzerinde yol kat edebiliyor. Topu topu 100 gramlık bir kuş için bu durum insanlara şaşkınlık veren bir başarı. Bu küçük sevimli canlı göçe nereden başlarsa başlasın, düz bir rota izlemiyor, S şeklinde bir rota çiziyor. Dünya üzerinde en uzun göç uçuşunu gerçekleştiren tür olarak biliniyor.

Kutup tavşanı

Kutup tavşanı tüm Kuzey Amerika tavşanlarının en büyüğü. Kar içine açtığı çukurlarda yaşıyor ve beyaz kürkü sayesinde kamufle olarak yırtıcı hayvanların saldırılarından korunuyor. Ortalama yaşam süresi sadece 5 yıl. Aynı zamanda bir kangurunun yaptığı gibi arka ayakları üzerinde zıplayabiliyor. Yazın kahverengi veya mavi-gri olan bu sevimli hayvan, karda kamufle olmak için kışın beyaza dönüyor.

Dall yaban koyunu

Dall yaban koyunu, Alaska ile Kanada'da yaşıyor ve boynuzgiller familyasında yer alıyor. Zaten görünüşündeki en dikkat çeken özelliklerinden biri beyaz görüntüsü ve gösterişli boynuzları. Amerikalı doğa bilimci William Healey Dall adına ithaf edildiğinden böyle ilginç bir ismi var.

Beyaz gelincik

Aslında beyaz gelincik isminde bir tür yok ama karda beyaz renge büründüğü için bu isimle biliniyor. Asıl ismi ise 'bayağı gelincik'. Beyaz gelinciğin yazın üst kısımları kahverengi ve karnı beyaz oluyor ama kışın tamamen beyaza dönüyor. Zaten gelincik denmesinin nedeni de kışın postunun bembeyaz olmasıyla ilgili. 100-200 gram ağırlığındaki bu küçük canlı, mükemmel avcılığıyla tanınıyor ve her gün kendi ağırlığının yüzde 40'ından fazlasını yiyebiliyor. Daha çok yer altında yaşıyor ve dışarı çok az çıkıyor. Ayrıca Avrupa'da en yaygın görülen gelincik türü.

Misk siğiri

Görünüşüyle fark yaratan bu kutup hayvanının adı erkek olanının yaydığı kokudan geliyor. Asıl memleketi buz örtüsüyle kaplı Grönland ile Kuzey Amerika. Ortalama 285 kg ağırlığında ve 2 metre uzunluğunda. Ömrü ise 12 ile 20 yıl arasında değişiyor. Sürü halinde yaşıyor ve izini gözönü bezleriyle işaretliyor.

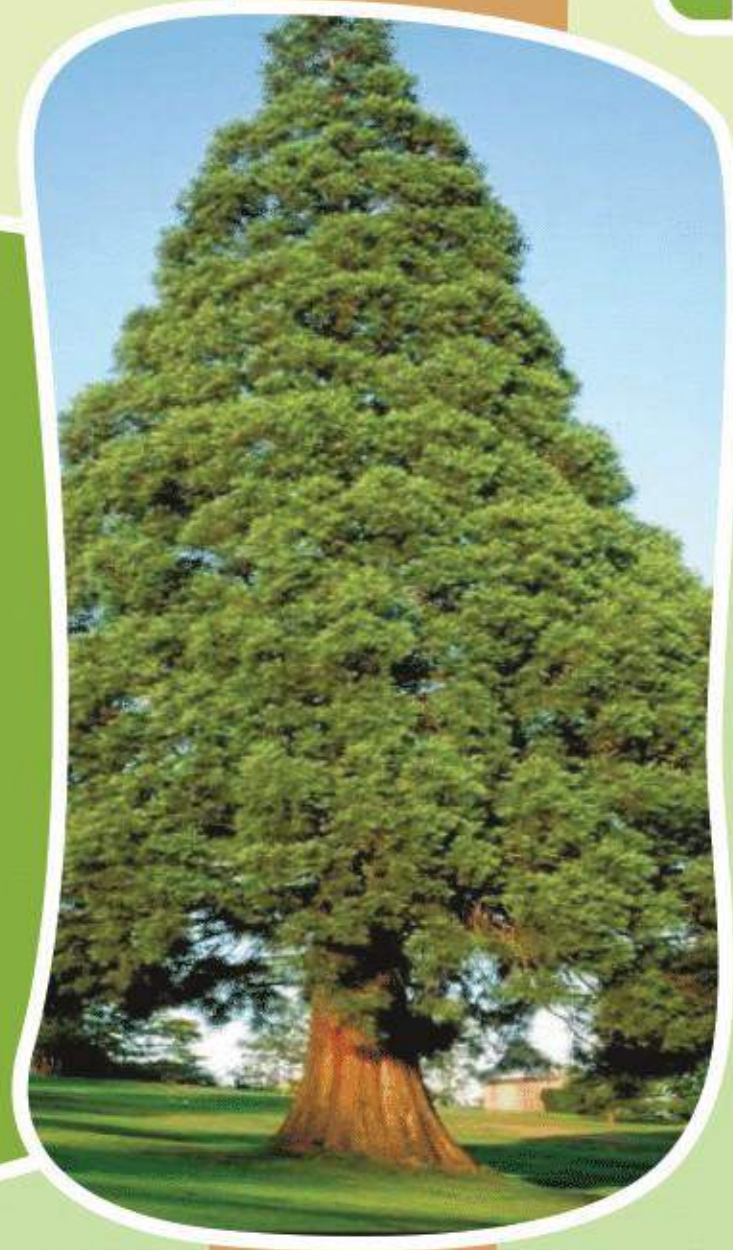
DÜNYA'NIN SERVİ BOYLULARI

İhtişamlı yapılarıyla görenleri kendine hayran bırakan dünyanın en büyük ağaçlarını sizin için araştırdık, bulduk. Haydi gelin bu ağaçların hangileri olduğuna ve sahip oldukları özelliklere hep beraber bakalım.

Dev sekoya (*Sequoiadendron giganteum*)

Ana vatanı Kuzey Amerika olan dev sekoya; uzun boylu, yaprağını dökmeyen bir ağaç türü. 100 metre boya ve 10 metre gövde büyüklüğüne ulaşabiliyor. Ortalama 5000 yıl yaşayabiliyor. Kabuğu koyu kahverengi ile kırmızımsı kahverengi renginde. Avrupa'da ve Türkiye'nin ılıman yerlerinde gelişim gösterebiliyor. Çap, hacim ve yaş bakımından dünyanın en cüsseli ağacı olarak biliniyor. Tohumlarından elde edilen koyu-kırmızı renkli, pudramsı toz halindeki pigment maddesi suda eritildiğinde solmayan bir mürekkep elde ediliyor. Doğal yayılış alanı Kaliforniya'nın Sierra Nevada Dağları olduğu için ağaçlarına, 'Sierra'nın Bekçileri' de deniliyor.

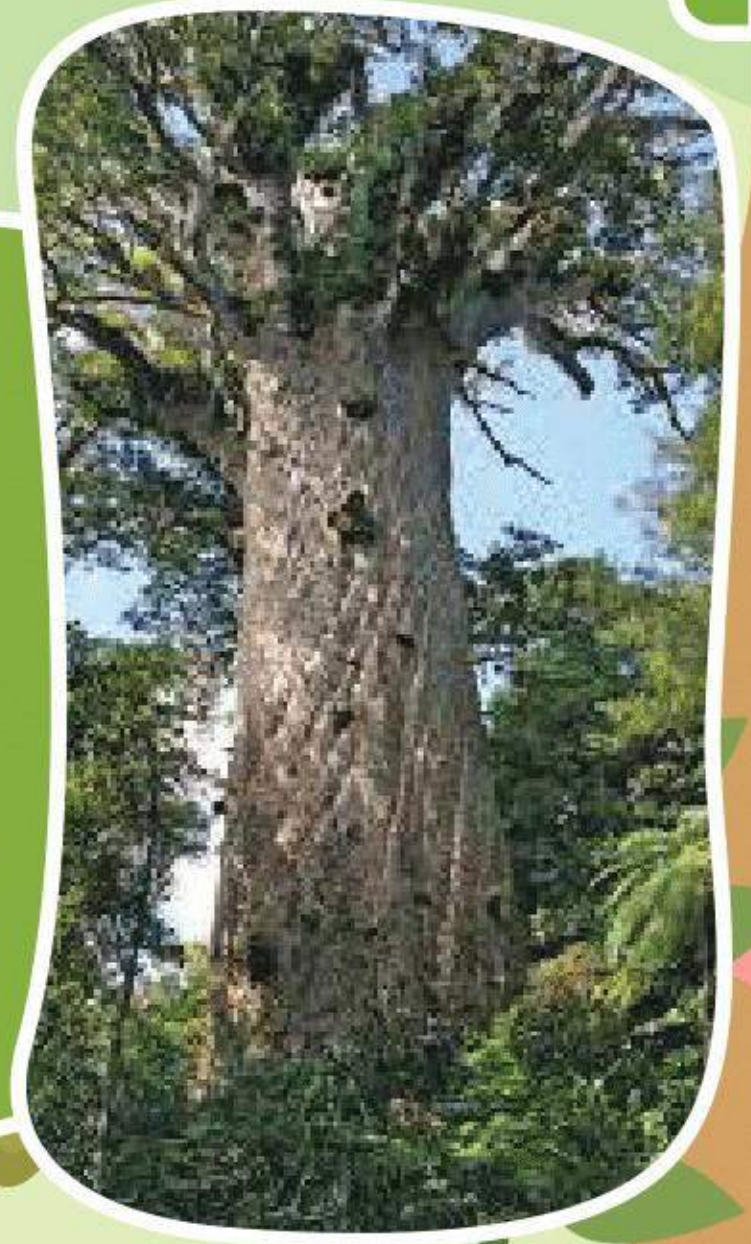

Boylu mazi (*Thuja plicata*)

Ana vatanı Kuzey Amerika'nın Büyük Okyanus sahilleri ve Kanada olan boylu mazi, serbest şekilde büyüdüğünde toprağa kadar dallanabiliyor. Uzun boylu, yaprağını dökmeyen bir ağaç türü. 70 metre boya, 6 metre gövde büyüklüğüne ulaşabiliyor. Ortalama 1500 yıllık ömrü var. Yapraklarının alt yüzünde açık gri renkli, kelebeği andıran lekeler var ve ovuşturulunca aromatik koku veriyor. Hem önemli bir orman ağacı hem de dekoratif bir süs bitkisi.

Kauri (*Agathis australis*)

Yeni Zelanda'da dünyanın en yaşlı ağaç türlerinden olan kauri ağacı 15 metreyi bulan gövdesi, 50 metreye ulaşabilen yüksekliğiyle dünyanın en büyük ağaç türleri arasında yer alıyor. Sağlam gövdesi, pürüzsüz dokusu, kıymetli reçinesiyle bilinen kauri ağacının bu özellikleri onun yüzyıllar boyunca dikkatleri hep üzerine çekmesinde etkili olmuş. 2000 yıl yaşayabilen bu ağaç, zamana ve dünyaya meydan okuyarak her yıl milimetrelerle ölçülebilen oranlarda büyüme gösteriyor.

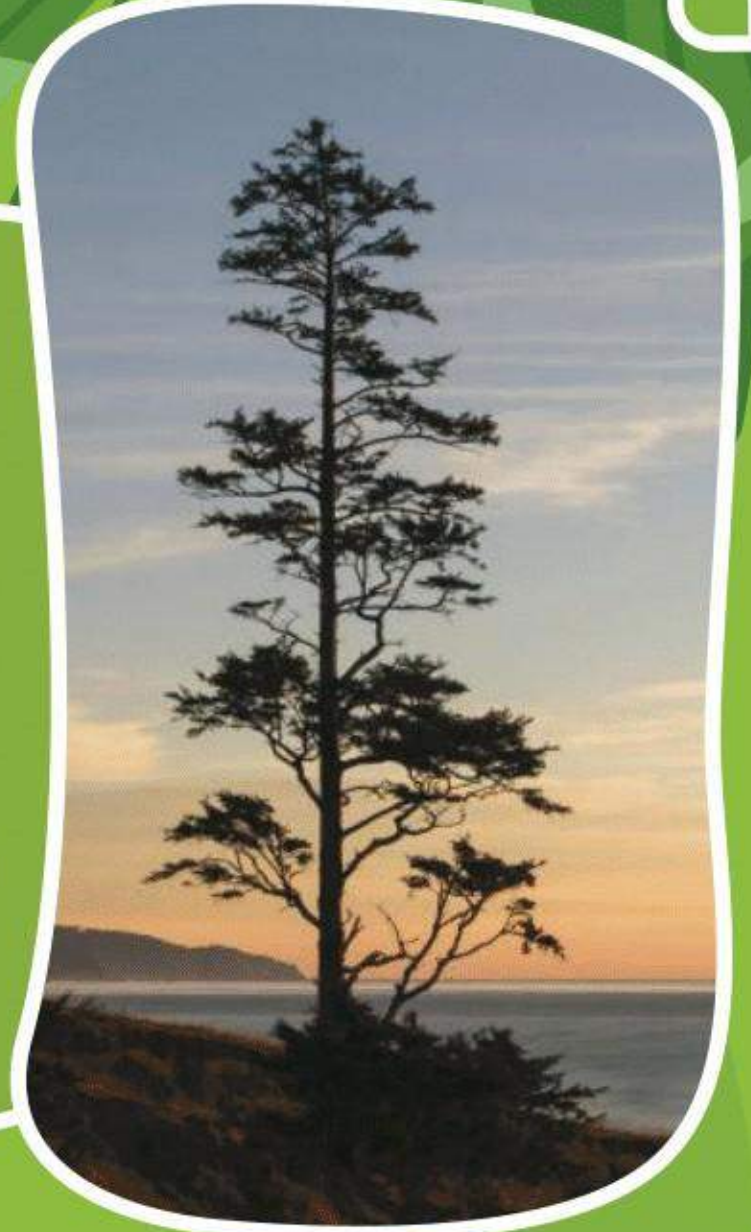

Okaliptüs regnans

Diğer isimleri dağ külü, bataklık zamkı olan okaliptüs regnans ağacı, Avustralya yerlisi bir ağaç türü. Düz gövdeli ve 9 ila 15 arası gruplar halinde bulunan çiçek tomurcukları var. Tüm çiçekli bitkilerin en uzun olma özelliğine sahip. Aynı zamanda çok hızlı büyüyen bir ağaç. Yüzlerce yıl hayatta kalabiliyor ve bilinen en eski örneklerinin 500 yaşında olduğu söyleniyor. Okaliptüs regnansları bahçede yetiştirilmek için çok büyük ama parklarda yetiştirilebilir.

Sitka ladin (*Picea sitchensis*)

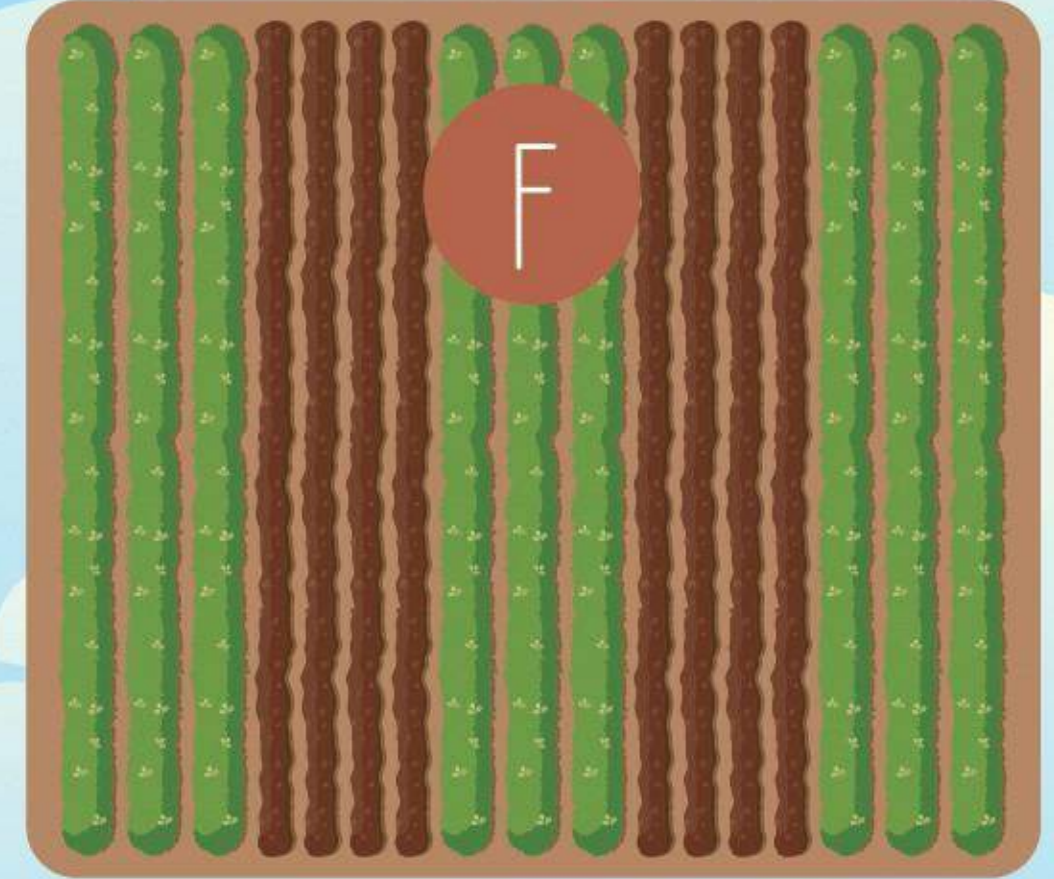
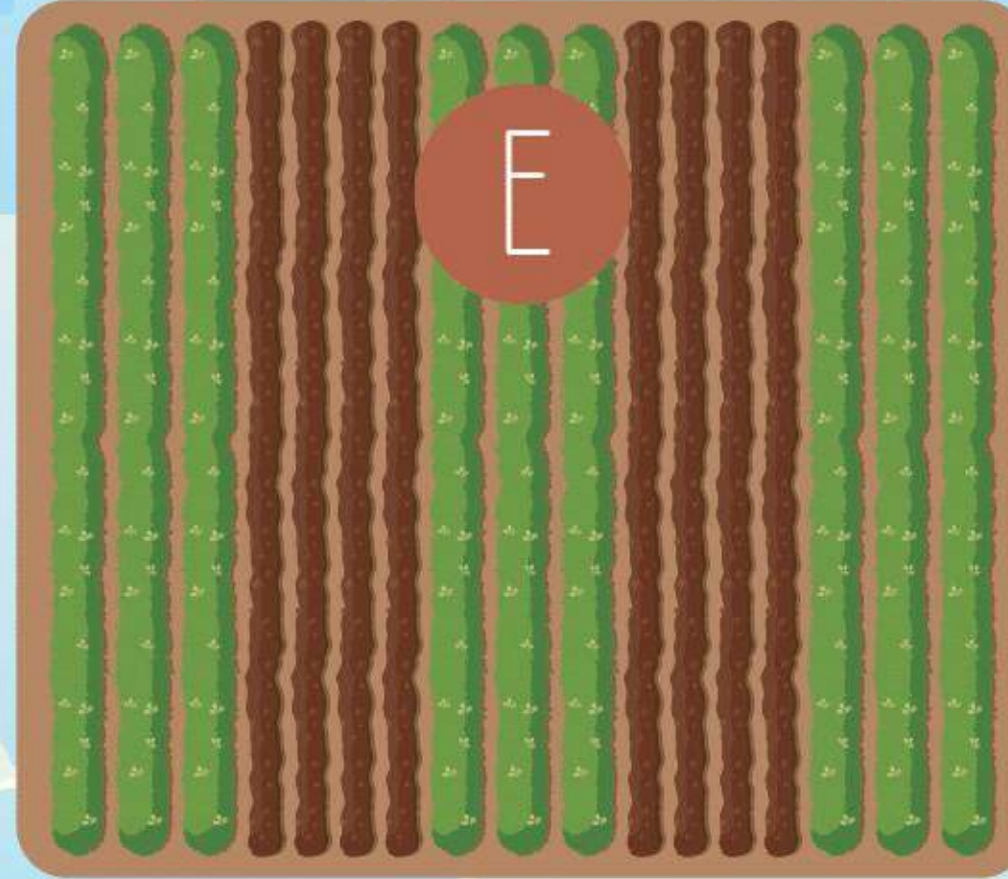
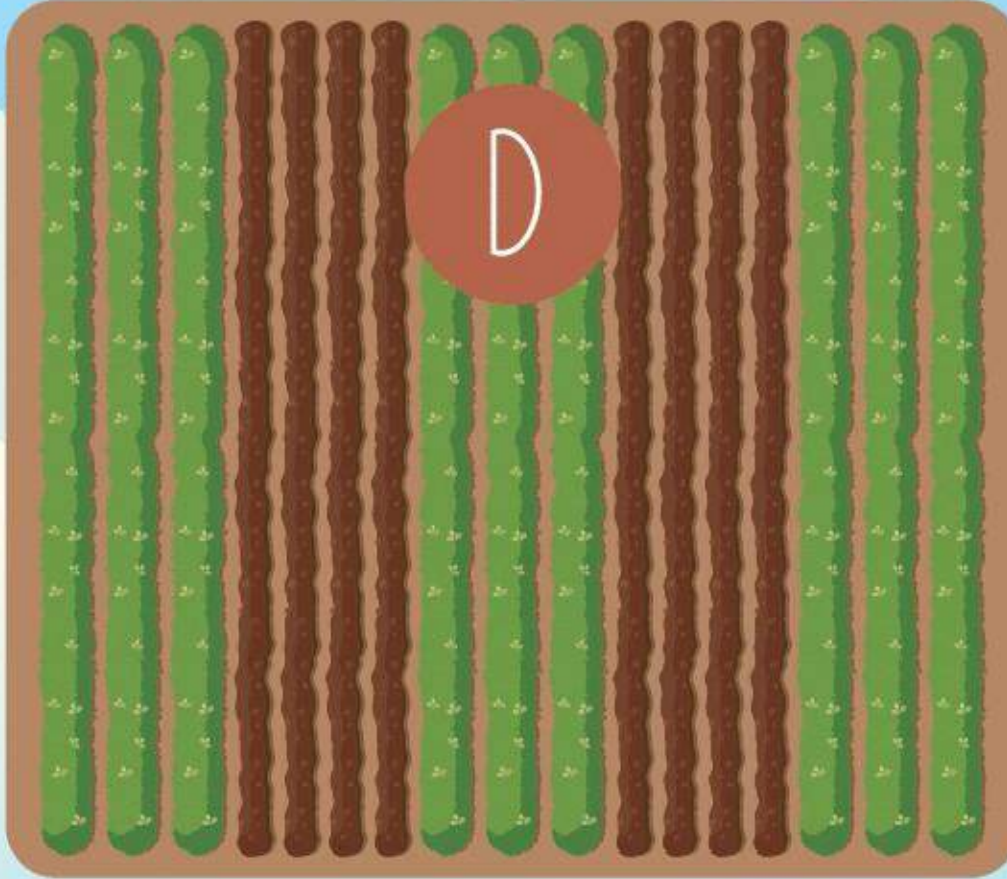
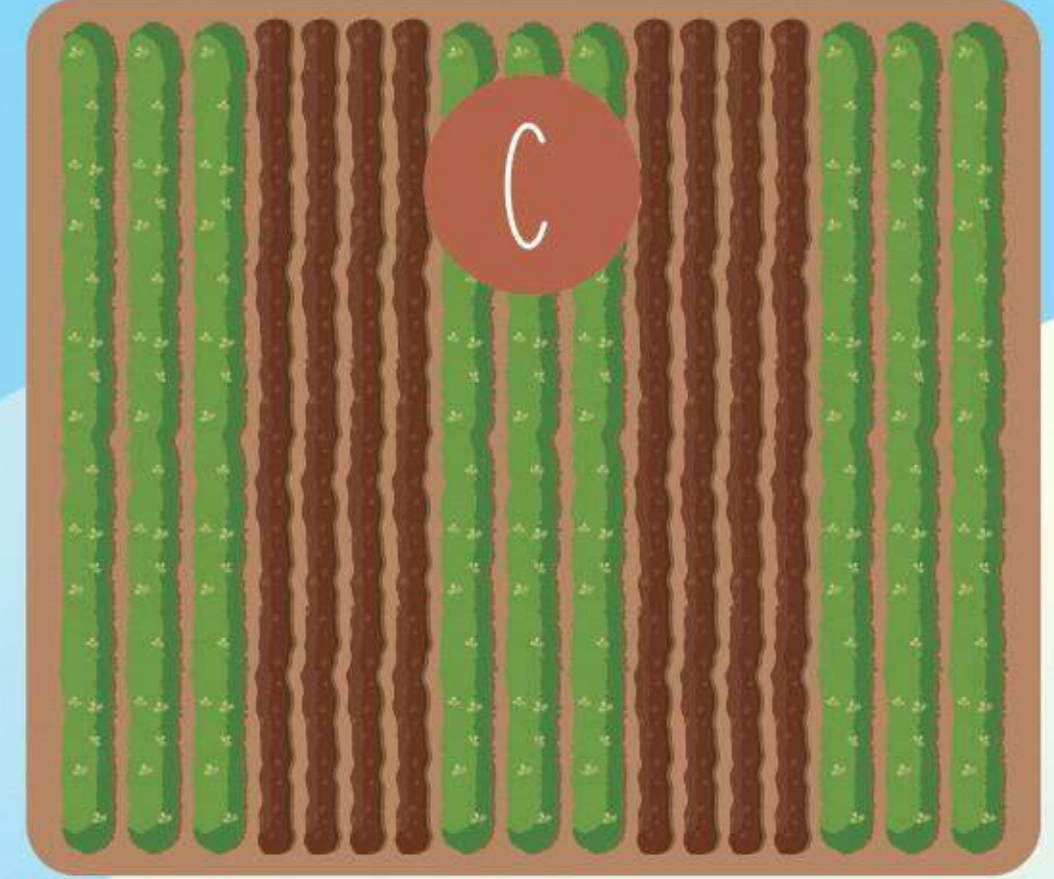
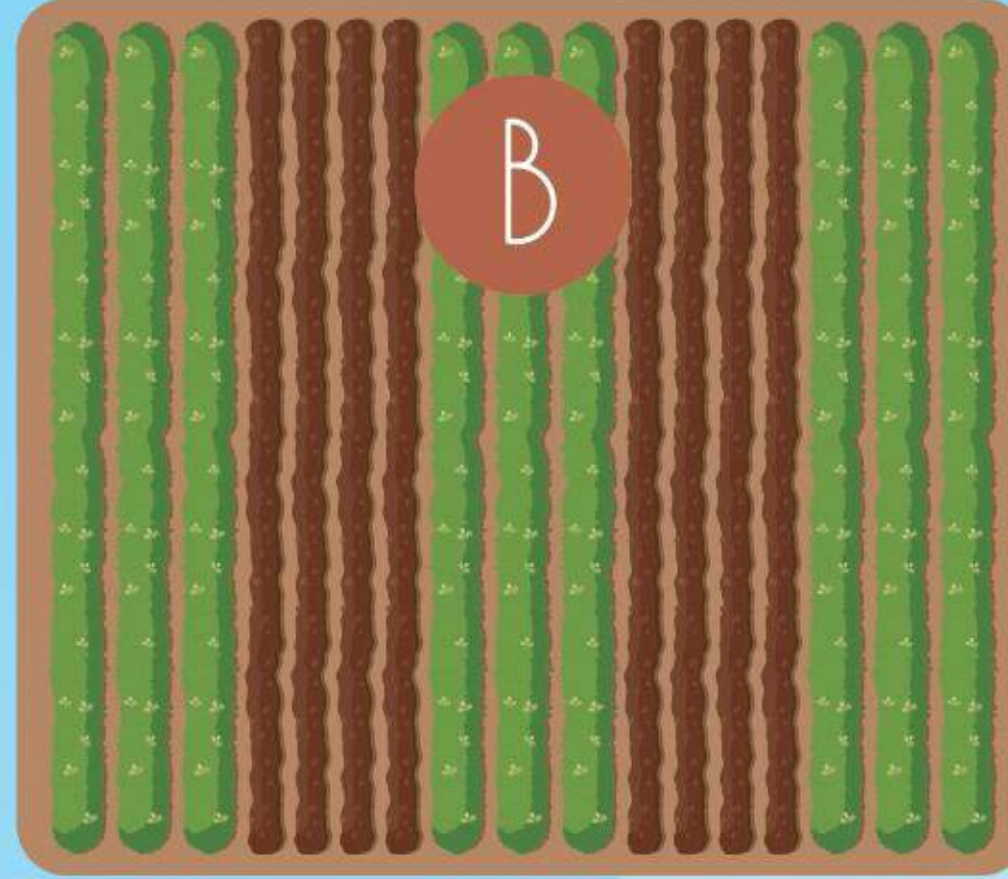
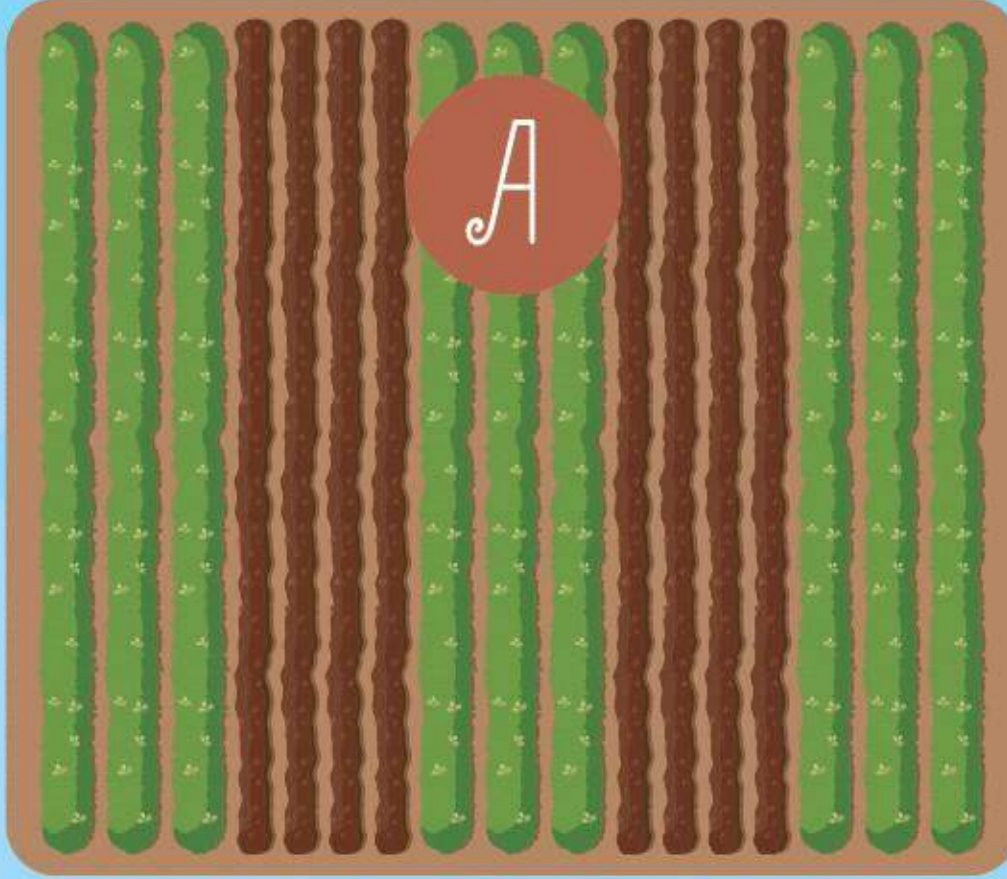
Bu ağacımız da güneyde Kaliforniya'dan kuzeyde Alaska'ya kadar Kuzey Amerika'nın batı kıyısına özgü, büyük, hızlı büyüyen bir kozalaklı ağaç türü. Picea türlerinin en büyüğü ve boyu 100 metreye kadar ulaşabiliyor. Doğal ortamında 500 yıla kadar yaşıyor. Diğer kozalaklı ağaçların aksine sitka ladin, deniz iklimlerini tercih ediyor. Ayrıca tuza maruz kalmaya toleransı var. Kendine has tercihleri olan bu ağaç, kuru alanlarda yetişemiyor ve hava kirliliğine de tahammülü yok.

HANGİ TARLA HANGİ ÜRÜNE AİT?

Üretici Hasan amca tarlalarının da karnabahar, kavun, karpuz, domates, sarımsak ve mısır yetiştiriyor. Aşağıdaki talimatları takip ederek onun hangi tarlada hangi ürünü yetiştirdiğini bulmaya çalışalım.

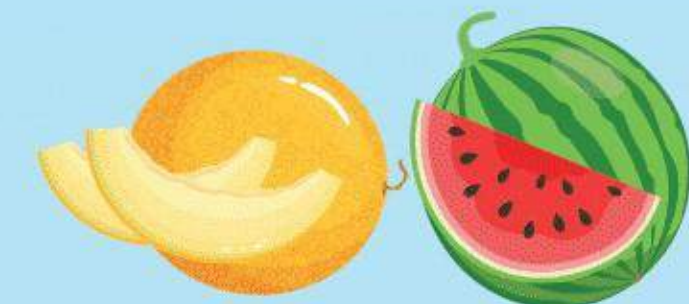
- A ile C tarlaları arasındaki tarlaya meyve ya da sebze ekilmemiştir.
- Domates ile sarımsak arasındaki tarlaya sebze ekilmiştir.
- C tarlasının hemen altındaki tarlaya domates değil, farklı bir sebze ekilmiştir.
- A tarlasına kavun ekilmiştir.

sebze

meyve

tahıl

20

BOYAMA ZAMANI

Düşün, çiz ve boya!

Hepimiz birbirinden farklı şehirlerde yaşıyoruz. Doğal olarak her yerin kendine özgü coğrafi yapısı bulunuyor. Bu nedenle yetiştirilen tarım ürünleri de farklı oluyor. Şimdi sizden isteğimiz, yukarıda gördüğünüz sayfaya bölgenizde yetiştirilen tarım ürünlerini çizmek. Tabii hayal gücü sizin! Eğer ürünlerin ne olduğunu bilemiyorsanız aile büyüklerinizden yardım isteyebilirsiniz.

TARLAYA GIDEN YOL HANGİSİ?

Küçük üreticimiz Efe, tarlasına gitmek istiyor. Ama bir türlü doğru yolu bulamıyor.
Ona yardım edip tarlasına ulaşmasına yardımcı olur musunuz?

Merhaba, bana
yardım eder misin?

7
FARKI
BUL

Ne kadar dikkatli olduğunuzu
görmek istiyorsanız hemen
iki resim arasındaki 7 farkı
bulmaya başlayın!

*İçeriği ve Lezzetiyle
İyinin de Ötesinde...*

